

ПРАВОСЛАВНИ БОГОСЛОВСКИ ФАКУЛТЕТ УНИВЕРЗИТЕТА У БЕОГРАДУ

ПЛАН РАДА И ПРОЦЕДУРЕ ЗА ПРАЋЕЊЕ И УНАПРЕЂЕЊЕ КВАЛИТЕТА ВИСОКОШКОЛСКЕ УСТАНОВЕ У ОКВИРУ СТАНДАРДА КВАЛИТЕТА

ПЛАН РАДА И ПРОЦЕДУРА ЗА ПРАЋЕЊЕ И УНАПРЕЂЕЊЕ КВАЛИТЕТА

1. УНАПРЕЂЕЊЕ КВАЛИТЕТА СТРАТЕГИЈЕ ОБЕЗБЕЂЕЊА КВАЛИТЕТА

Унапређење квалитета стратегије обезбеђења квалитета подразумева унапређење рада Комисије за обезбеђење и унапређење квалитета и праћење и унапређење квалитета наставе Факултета. Неопходно је мотивисати чланове Комисије, како би били још успешнији и ефикаснији у свом раду; континуирано радити на едукацији и мотивацији наставног и ненаставног особља у циљу унапређења квалитета. У овом контексту потребно је доносити и усвајати Акциони план у планираним временским интервалима, пратити реализацију планираних активности на унапређењу квалитета. Усвојену Стратегију као и пратеће документе Факултет би требало континуирано да промовише и периодично преиспитује.

2. УНАПРЕЂЕЊЕ КВАЛИТЕТА СТАНДАРДА И ПОСТУПАКА ЗА ОБЕЗБЕЂЕЊЕ КВАЛИТЕТА

Потребно је континуирано преиспитивати елементе целокупног система обезбеђења квалитета. Такође, неопходно је креирати подстицајне мере за све запослене и студенте да допринесе унапређењу квалитета рада Факултета. Од нарочитог значаја је континуирано спровођење едукације наставника и ненаставног особља за спровођење поступака и активности у процесу постепеног квалитета. Истовремено, неопходно је тежити бољој усклађености стандарда за унапређење студијских програма са стандардима развијених европских земаља. Потребно је техничку подршку обезбеђењу квалитета учинити ефикаснијом.

3. УНАПРЕЂЕЊЕ КВАЛИТЕТА СИСТЕМА ОБЕЗБЕЂЕЊА КВАЛИТЕТА

У контексту унапређења квалитета система обезбеђења квалитета значајно је боље информисати студенте о предложеним мерама на основу резултата анкета које су претходно попуњавали. Неопходно је, такође, континуирано едуковати студенте и Студентски парламент о значају система квалитета, укључујући и значај евалуација и анкета у циљу повећања иницијативе студената у процесу самовредновања; организовати курсеве унапређења квалитета којима ће присуствовати студенти, наставници и стручно особље у циљу информисања о сегментима који се односе на унапређење обезбеђења квалитета. Од нарочитог значаја је и да документи везани за систем обезбеђења квалитета буду доступни јавности на атрактиван и допадљив начин. Потребно је, на годишњем нивоу, предвидети средства у буџету Факултета за обезбеђење квалитета и константно унапређивати софтвере за ефикаснију обраду података.

4. УНАПРЕЂЕЊЕ КВАЛИТЕТА СТУДИЈСКИХ ПРОГРАМА

Факултет ће унапређење квалитета студијских програма спроводити кроз јасно и прецизно дефинисање активности, субјеката и рокова који су неопходни за формирање и испуњење циљева студијских програма и њихове усклађености са основним задацима и циљевима Факултета. Унапређење квалитета оствариваће се и посредством формулисања садржаја и структуре студијских програма, утврђивања радног оптерећења студената мерено ЕСПБ, информисањем о исходима и стручности дипломираних студената и о њихове могућности запошљавања и даљег школовања.

Унапређење квалитета подразумева и савесно преиспитивање циљева и структуре постојећих студијских програма и курикулума, уз предлоге побољшања квалитета и осавремењивање садржаја, у складу са иновацијама и трендовима релевантних и реномираних домаћих и страних високошколских установа. На бази испитивања потреба корисника као и на основу праћења савремених трендова у науци, неопходно је размотрити евентуалну потребу креирања и имплементирања нових предмета у постојећим студијским програмима; преиспитивање силабуса постојећих предмета и њихове структуре као и изналажење начина за осавремењавање истих, а у складу са природом предмета. Од нарочитог значаја је и стварање већег броја изборних предмета на сваком студијском програму, а у складу са потребама корисника и савремених трендова. Преиспитивање исхода учења свих предмета од стране предметних наставника представља такође неизоставан механизам унапређења квалитета програма рада. У овом смислу, значајно је и унапредити начин оцењивања тако да је он компатибилан са исходима учења од стране свих предметних наставника, упоредо са преиспитивањем радног оптерећења студената мерено ЕСПБ. Предуслови за адекватно унапређење квалитета представљају и разматрање нових интерактивних метода у наставним процесима, проналажење начина за већу мотивацију студената за учење и њихово подстицање за стваралачки начин размишљања. Неопходно је такође утврђивање пролазности студената и просечних оцена на свим студијским програмима, на сва три нивоа студија, по годинама и предметима, као и предлагање и усвајање мера за њихово

повећање. Потребно је и креирати стратегију и формирати тим за презентацију атрактивности Факултета и за повећање броја уписаних студената на свим студијским програмима.

5. УНАПРЕЂЕЊЕ КВАЛИТЕТА НАСТАВНОГ ПРОЦЕСА

Потребно је да сваки наставник, односно сарадник критички преиспита сопствени постојећи метод извођења наставе - предавања, односно вежби, у оквиру свог предмета, посебно са становишта начина презентовања наставе. У наредном периоду потребно је наставити са контролом редовности одржавања наставе и вежби. Потребно је активирати и мотивисати студенте да редовно и припремљено посећују наставу и вежбе. Наставнике треба додатно мотивисати да унапређују педагошке и научне компетенције. Неопходно је обезбеђивање потребног броја компетентних наставника и сарадника према захтевима Закона о високошколским установама, као и састављање радног календара и плана наставе предавања и вежби по наставним недељама, плана колоквијума, испита, консултација и других облика наставног рада који су јавно објављени на интернет страници Факултета и огласним таблама. Ово укључује и јавно објављивање основних података о сваком предмету на сајту Факултета и редовно ажурирање података у информационом систему и то: основних података о предмету (назив, година, број ЕСПБ бодова, услов), подаци о наставницима и сарадницима на предмету, циљ предмета, садржај и структура предмета, план и распоред извођења наставе, начин оцењивања на предмету, уџбеници, обавезна и допунска литература. У контексту унапређења квалитета наставног процеса важно је и спровођење редовне анонимне анкете студената о коректности односа сваког професора и асистента, занимљивости предавања, јасности и разумљивости излагања градива, припремљености предавања, спремности наставника да одговарају на питања и активно укључују студенте у расправу. Студенте би требало позивати да одговоре на питање о интерактивности у методи извођења наставе, као и о постојању и примени техничких средстава у наставном процесу. Добијене резултате требало би достављати руководиоцима студијских програма, који ће прегледом и анализом уочити испод просечне резултате и саставити предлог корективних мера. Ове мере свакако укључују и састанак и разговор са наставницима чије је рад био оцењен нижом оценом у претходном периоду.

6. УНАПРЕЂЕЊЕ КВАЛИТЕТА НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКОГ И СТРУЧНОГ РАДА

Потребно је створити услове за већу међународну ангажованост и мобилност наставника и сарадника и иницирати више заједничких домаћих и међународних пројеката. Такође, потребно је унапредити издавачку делатност Факултета, увести више стандарде по питању квалитета публикација и строжије процедуре рецензије. Неопходно је и редовно годишње праћење резултата научног и стручног рада наставника а на основу категоризације Министарства просвете, односно групације радова по категоријама. Задатак наставника је да по објављивању рада исти доставе задуженом лицу, које континуирано врши ажурирање листе све до коначног формирања збирног извештаја на крају школске године.

Добијени извештај се доставља продекану за науку и на основу њега се саставља План научноистраживачког рада и научне продукције за наредну академску годину. У овом контексту потребна је анализа постигнутих резултата научног и стручног рада наставника, и предузимање корективних мера уколико резултати изостану.

7. УНАПРЕЂЕЊЕ КВАЛИТЕТА НАСТАВНИКА И САРАДНИКА

Унапређење компетенција и стручности наставног особља постиже се, између осталог, појачавањем сарадње са другим високошколским установама ради интензивирања мобилности наставника и сарадника. У овом смислу потребно је подстицати наставнике и да се активније укључе у рад професионалних удружења. Неопходно је и предузимање мера у циљу поспешења дугорочне политике селекције наставничког подмлатка из реда постојећих студената завршне године, посебно студената мастер и докторских студија. Континуирани надзор научне, истраживачке и педагошке активности наставника и сарадника представља саставни и неодвојиви део стратегије унапређења квалитета. Ово свакако укључује редовно праћење и подстицање наставника и сарадника за стручним усавршавањем и стицањем потребних квалификација за рад у образовно – научној установи. У контексту унапређења квалитета неопходно је благовремено, непосредно пре почетка академске године, утврдити квантитативно и квалитативно стање наставника и сарадника (да ли сви чланови колектива испуњавају услове предвиђене законским критеријумима у области високошколског образовања и стандардима Националног савета за високо образовање). Уколико се утврди потреба за ангажовањем нових наставника и сарадника по било ком основу, неопходно је извршити јавни поступак за избор новог наставног особља, а које одговара задатим критеријумима.

8. УНАПРЕЂЕЊЕ КВАЛИТЕТА СТУДЕНАТА

У контексту унапређења квалитета студената неопходно је направити програм успостављања боље сарадње са Студентским парламентом у циљу веће инволвираности Парламента у процес одлучивања. Такође, неизоставно је и јавно објављивање конкурса за упис студената у сваку нову академску годину, као и вршење промотивних активности за привлачење квалитетних студената (обилазак средњих школа, организовање такмичења у знању и слично). Потребна је и континуирана планска организација пријемних испита и пријавних и уписних рокова, као и праћење резултата чиме се врши селекција студената према утврђеним критеријумима за упис. Мониторинг регуларности претходних активности представља такође саставни део овог процеса. Анализа квалитета нових студената постиже се и на основу резултата постигнутим у претходном школовању, као и резултата постигнутих на пријемном испиту. Факултет би требало да транспарентно обезбеђује једнаке услове студирања за све студенте. У овом смислу, нужно је јавно објављивање правила студирања, предиспитних и испитних обавеза и бодова, као и критеријума за оцењивање рада и знања студената на свим предметима. Ово укључује и евалуацију и анализу успеха студената по предметима и испитним роковима, годинама, студијским програмима и нивоима студија. Такође, потребно је и предузимање одговарајућих мера уколико постоје значајна одступања (сувише високе или ниске оцене)

или жалбе на објективност, коректност и етичност од стране студената на поједине наставнике. Од великог значаја је усклађивање метода оцењивања са исходима предмета и исходима студијских програма, као и мотивисање студената за активан друштвени и научни живот, кроз организацију радионица, предавања, курсева на различите теме и посете различитим установама, организацијама и догађајима. Факултет би требало да ради и на подстицању студената на међусобном повезивању, организовању и укључивању у студентске размене промовисањем разних облика мобилности студената. Долажење до мишљења студената о унапређењу њиховог знања и способности и другим битним питањима везаним за Факултет неопходно је остваривати путем формалних (анонимне анкете) и неформалних контаката (разговори).

9. УНАПРЕЂЕЊЕ КВАЛИТЕТА УЦБЕНИКА, ЛИТЕРАТУРЕ, БИБЛИОТЕЧКИХ И ИНФОРМАТИЧКИХ РЕСУРСА

У овом контексту значајно је повезивање са другим високообразовним установама за заједничку издавачку делатност, развијање домаће и међународне сарадње са другим факултетима у циљу размене уџбеника и других публикација. Уочи почетка сваке календарске године неопходно је направити план издавачке делатности и преглед литературе коју треба набавити и на тај начин повећати и унапреди библиотечки фонд. Потребно је радити на обезбеђивању средстава за проширење библиотечког фонда и унапређење квалитета факултетског часописа. Унапређење издавачке делатности Факултета постиже се благовременим објављивањем уџбеника и друге литературе на предметима на којима је утврђено да недостају или их је потребно осавременити, обогатити примерима, питањима, резимеима за лакше разумевање градива, а чији су стил и обим усклађени са бројем ЕСПБ бодова. Неопходно је и редовно спровођење испитивања студената о постојању литературе за све предмете, мишљењу о њиховој обимности и разумљивости изложености материје у њима. Унапређење квалитета подразумева и редовно праћење, контролу и оцењивање рада библиотеке, волумена и садржаја библиотечког фонда и квалитета опреме за рад. У овом контексту неопходно је и обезбеђење, контрола и унапређење информатичких ресурса – потребног квантитета и квалитета рачунара и друге информатичке опреме као и константан приступ интернету.

10. УНАПРЕЂЕЊЕ КВАЛИТЕТА УПРАВЉАЊА ВИСОКОШКОЛСКОМ УСТАНОВОМ И КВАЛИТЕТА НЕНАСТАВНЕ ПОДРШКЕ

У овом контексту потребно је постојање иницијативе за детаљнијим упознавањем особља са радом Факултета као високообразовне установе, са организационом структуром, службама, управљањем и руководством. Неопходно је направити реалну процену оптерећености ненаставног кадра и предложити план усавршавања. Значајно је предвидети усавршавање рада Службе за студентска питања ради побољшавања комуникације са студентима и унапређења примене постојећег софтвера за рад Службе. Путем јавног конкурса на основу датих услова потребно је планирати одабир кадрова са адекватним квалификацијама за вршење послова ненаставног сектора, као и дефинисање

јасне процедуре за њихово напредовање. У овом контексту значајни су и организација семинара, курсева и радионица у циљу унапређења квалитета рада ненаставног особља.

11. УНАПРЕЂЕЊЕ КВАЛИТЕТА ПРОСТОРА И ОПРЕМЕ

Неопходно је планирати активности на унапређењу техничке опремљености, снабдевености библиотечких јединица и повећању и рационалном коришћењу расположивог простора; интензивирати сарадњу са међународним високообразовним институцијама. Такође, потребно је редовно преиспитивање и усклађивање просторних капацитета и опреме са потребама наставних активности, у складу са бројем студената и на основу стандарда за процес акредитације. Анализа задовољства студената и наставног особља физичким условима на Факултету, учионицама и амфитеатром као и опремљеношћу Факултета наставним средствима (рачунари, пројектори...) су такође неопходни за адекватно унапређење квалитета простора и опреме. Након завршених анализа резултата, предлажу се и спроводе мере за унапређење квалитета простора и опреме.

12. УНАПРЕЂЕЊЕ КВАЛИТЕТА ФИНАНСИРАЊА

Иницирати активности на промоцији нових студијских програма у циљу повећања броја уписаних студената. Размотрити могућности уштеде и смањења непотребних издатака.

13. УНАПРЕЂЕЊЕ КВАЛИТЕТА УЛОГЕ СТУДЕНАТА У САМОВРЕДНОВАЊУ И ПРОВЕРИ КВАЛИТЕТА

У овом контексту неопходно је извршити детаљну анализу досадашњег спровођења самовредновања са становишта ефективности коришћених питања у анкетама (обрасцима) у циљу редукације броја питања и повећања ефикасности и ефективности анкетања, као и заинтересованости студената. Такође, потребно је интензивирати сарадњу са представницима Студентског парламента, али и радити на успостављању боље сарадње између Комисије и Студентског парламента. Потребно је вршити едукацију студената у погледу њихове улоге у обезбеђењу квалитета рада Факултета, значају њиховог ангажовања у раду стручних тела Факултета, односно указати на значај искреног и објективног изношења мишљења и ставова. У овом смислу значајан је рад на правовременом имплементирању предлога студената за побољшање квалитета.

14. УНАПРЕЂЕЊЕ КВАЛИТЕТА СИСТЕМАТСКОГ ПРАЋЕЊА И ПЕРИОДИЧНЕ ПРОВЕРЕ КВАЛИТЕТА

Зарад унапређења квалитета систематског праћења потребно је повећати број обучених лица компетентних за проверу система управљања квалитетом. Такође, неопходно је

разрадити систем комуницирања и прикупљања података од свих институција инволвираних у процес евалуације у циљу унапређења рада Факултета.

15. УНАПРЕЂЕЊЕ КВАЛИТЕТА ДОКТОРСКИХ СТУДИЈА

На овом нивоу студија потребно је наставити са иновирањем и унапређењем свих процеса везаних за унапређење квалитета докторских студија. Неопходно је наставити са праћењем студијско-истраживачких радова докторанада и рукописа докторске дисертације путем софтверске провере аутентичности, и одговарајућих софтвера, те успоставити праксу снимања одбрана докторских дисертација и преношења путем интернета у форми - LIVE-STREAM. Такође, значајно је континуирано промовисати факултетски часопис међу докторандима, унапређивати активности група и катедри Факултета за нове научноистраживачке пројекте и публикације резултата. Потребно је и строго поштовање етичког кодекса и добре научне праксе и њихово континуирано предочавање студентима, као и интензивирање рада Већа докторских студија на уједначавању и унапређењу квалитета докторских студија.

КОМИСИЈА

Проф. др Зоран Ранковић

Проф. др Владимир Вукашиновић

Проф. др Србољуб Убипариповић

Проф. др Зоран Деврња

Проф. др Здравко Јовановић

Проф. др Предраг Петровић